

LAUSUNTO

Yleisiä huomioita esitysluonnoksesta

Vastaus: Toiminnanohjauksen kokeilu on kannatettava. Näin koulutuksenjärjestäjät pystyvät nykyistä joustavammin vastaamaan alueiden koulutustarpeisiin. Uudistus tukee myös TE24-uudistuksen myötä aloittavien työllisyysalueiden toimintaa ja mahdollisuutta toteuttaa jatkuvan oppimisen palveluita ja joustavaa osaamisen kehittämistä työnhakija-asiakkaille sekä elinkeinoelämän tarpeisiin vastaamisen nopeammalla aikataululla. Kokeilussa on syytä huomioida ja painottaa alueellista yhteistyötä etenkin työllisyysalueen kuntien, yritysten ja työnantajien kanssa, kun arvioidaan osaamistarpeita ja strategisia painopisteitä sekä kokeilun tavoitteena olevaa koulutuksen laadun ja vaikuttavuuden paranemista. Erityisen tärkeäksi nousee verkostojohtamisen näkökulma, ennakointia on tärkeää tehdä yhteistyössä oppilaitosten, elinkeinoelämän sekä työllisyyspalveluiden kanssa.

Toiminnanohjauksen kokeiluun on valittava koulutuksenjärjestäjiä laajasti niin pienten kuin suurten koulutustenjärjestäjien joukosta.

Rahoitusjärjestelmän yksinkertaistamisen muutos on kannatettavaa. Huolen herättää, kuinka valmistuvien opiskelijoiden osaaminen voidaan varmistaa, mikäli näyttöjen laadunvarmistusta tullaan supistamaan.

Rahoitusjärjestelmän muutos niin, että siinä painottuu aiempaa enemmän vaikuttavuus eli valmistuvien jatko-opintoihin pääty tai työllistyminen, on kannatettava. Kokeilussa on kuitenkin syytä turvata perusasteen, lukion tai ylioppilastutkinnon suorittaneiden mahdollisuus päästä toisen asteen ammatilliseen koulutukseen ja suorittaa riittävän ammattitaidon turvaava ammatillinen tutkinto. Tämä pitää myös turvata rahoituksen näkökulmasta. Lisäksi rahoitusjärjestelmän tulisi turvata riittävät edellytykset jatkuvaan oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen mm. ammatti- ja erikoisammattitutkintojen muodossa ja muiden täydentävien opintojen muodossa niille, joilla on jo ammatillinen tai korkeakoulututkinto. Tämä on työelämän tarvitseman osaamisen ja jatkuvan oppimisen periaatteiden toteutumisen näkökulmasta välttämätöntä.

Ammatillisen koulutuksen kokeilua koskevat säädösehdotukset

Vastaus: -

Rahoituksen uudistusta koskevat säädösehdotukset

Vastaus: Hallituksen esityksessä esitetään erityisen tuen korotuskertoimen poistamista. Tämän poistaminen vaikuttaa merkittävästi tuen järjestämiseen, eikä sitä tule poistaa ilman korvaavaa rahoitusta. Opintojen aikaiseen tukitoimien rahoitukseen on panostettava. Ehdotetun rahoitusmallin osalta on varmistettava erityisen tuen tarpeessa olevien opiskelijoiden määrän kasvun ja monialaisen tuen tarpeet ja riittävä rahoitus tukitoimien rahoitukseen.

Tutkinnonosia pienempien osaamiskokonaisuuksien huomioiminen rahoituksen perusteena on kannatettavaa.

Kokeilulakiin suunniteltu kirjaus laajasta järjestämisluvasta ilman erillistä hakuprosessia on kannatettava. Kun työllistymisen sekä jatko-opiskelun merkitys rahoituksen perusteena lisäksi kasvaa merkittävästi nykyisestä, on järjestämisluvamenettelyssä jatkossa huomioitava nykyistä joustavammin paikalliset työvoimatarpeet.

Rahoitusjärjestelmän yksinkertaistamisen muutos on kannatettava. Huolen herättää, kuinka valmistuvien opiskelijoiden osaaminen voidaan varmistaa, mikäli näyttöjen laadunvarmistusta tullaan supistamaan.

Rahoitusjärjestelmän muutos niin, että siinä painottuu aiempaa enemmän vaikuttavuus eli valmistuvien jatko-opintoihin pääty tai työllistyminen, on kannatettava. Kokeilussa on kuitenkin

turvattava perusasteen, lukion tai ylioppilastutkinnon suorittaneiden mahdollisuus päästä toisen asteen ammatilliseen koulutukseen ja suorittaa riittävän ammattitaidon turvaava ammatillinen tutkinto. Tämä pitää myös turvata rahoituksen näkökulmasta. Lisäksi rahoitusjärjestelmän tulee turvata riittävät edellytykset jatkuvaan oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen mm. ammatti- ja erikoisammattitutkintojen muodossa ja muiden täydentävien opintojen muodossa niille, joilla on jo ammatillinen tai korkeakoulututkinto. Tämä on työelämän tarvitseman osaamisen ja jatkuvan oppimisen periaatteiden toteutumisen näkökulmasta välttämätöntä.

Oppimisen tukea ja erityistä tukea koskevat säädösehdotukset

Vastaus: Hallitusohjelmaan on kirjattu tavoite yhtenäisestä oppimisen tuen ketjusta. Tässä esitetyillä kirjauksilla yhtenäinen oppimisen tuen ketju perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen välillä ei toteudu tai avaudu, miten tämä toteutuisi. Muutoksessa kohti yhtenäistä oppimisen tuen ketjua tulee myös huomioida tiedon siirron mahdollisuus ja järjestelmät varhaiskasvatukseen ja eri koulutusasteiden välillä.

Tavoitteena on yhdenmukaistaa toisen asteen oppimisen tuen ja erityisen tuen säädöksiä. Oppimisen tuki ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa on erilaista. Erityisesti tulee huomioida oppimisen tuen ja erityisen tuen ulottaminen myös työssä oppimiseen ja työelämässä tarvittavien taitojen oppimiseen. Tämä on työelämän ja yritysten tarvitseman riittävän osaamisen tason hankkimisen kannalta olennaista. Työelämästä saadaan toistuvasti viestejä riittävän osaamistason puutteista ammattiin valmistuneilla ja työtehtävien haltuun oton haasteista. Tämä näkyy myös työllisyyspalveluiden asiakkaiden työllistymisen esteinä, kun osaaminen ei ole karttunut ja riittävää tukea taitojen oppimisen haasteisiin ei ole saatu. Oppimisen tuen ja erityisen tuen ei tulisi painottua YTO-aineisiin.

Erityisen tuen sitominen vahvasti erityisopettajan antamaan erityisopetukseen kaventaa opiskelijalle annettavaa erityistä tukea. Erityistä tukea tulisi kyetä antamaan laaja-alaisesti opiskelijan tarpeiden mukaan ja eri oppimisympäristöissä mukaan lukien työssäoppimispaikat. Oppimisen tukea ja erityisen oppimisen tukea tulee voida jatkossakin antaa oppilaitosten mahdollisimman monialainen ammattihenkilöstö. Säädöksiä valmisteltaessa tulee ottaa huomioon ammatillisessa koulutuksessa opiskelevien erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden kasvava määrä, joka näkyy myös oppilaitoksista valmistuvissa, nuorten työttömyyden taustalla ja työllistymisen haasteissa.

Tilaukoulutusta koskevat säädösehdotukset

Vastaus: -

Muut ammatillisesta koulutuksesta annettua lakia koskevat säädösehdotukset

Vastaus: -

Asetusluonnokset

Vastaus: -

Muut kommentit

Vastaus: -